

Haltar í ólukkumáta

Oddagrein

Í Degi og Viku týskvöldið borðreiddi sjónvarpið søguna um setan av fólki at taka sær av sjúklingum úr Føroyum, sum verða sendir til Ríkis-sjúkrahúsið.

Vit finga søguna um málið, sum bara fall niðurfyr, men nú aftur er á skránni.

Sambært landsstýrismanninum í heilsumálum, fer hetta árið til fyrirreikingar, til stóða um setan kann takast, hóast landsstýrismaðurin - Helena Dam á Neystabø - vónaði, at nakað hendi fyri summarið.

Nú vita vit, at hetta mál fall niðurfyr av lorkasligheit av umsitingini, heilsumála- og fíggarálastýringum.

Hóast væl kvalifiserað umsókn - so hendi heinki, tíðin gekk. og fólk søkir aðrar leiðir.

Svartiper er sjúklingurin.

Men slært tú teg til tols við tí, ið borið varð fram í sjónvarpinum týskvöldið, so var alt so tilforlátligt - fyri ikki at siga pent. Einku øvugt orð um tíðarspill ella beinleiðis háðan av sjúklinginum.

Kári Petersen, sum í søguni umboðaði sjúklingin, var leikapettið, sum brúkt var í spælinum hjá máttmiklu stýringum.

At setan av starvsfólki verður handfarið so skilaleyst, sum í hesum føri, gevur onkra ábending um, at stýrisskipanin ikki í nærnáminde hevur lært mest elementeru tingini, tíans heldur stevlagið, sum krevst, áðrenn tú setur fótin útum.

Søgurnar eru tíverri ov nógvur um vøkkult stevlag.

Vónir um fagra framtíð fyri tey, sum verða lögð undir hesa skipan, tykjast eftir slíkum royndum lítið bjartar ella eggjandi.

Sosialurin

Kvinnuhúsfelagið fyllir 10 ár í dag

Nú eru 10 ár liðin, síðani Kvinnuhúsfelagið hin ódnarveðursdagin tann 29/1-89 varð sett á stovn.

Millum kvinnur hevði í mong ár verið tosað um, at neyðugt var at seta á stovn eina kreppumiðstöð til tær kvinnur, sum eru fyri harðskapi - sálarligum, kropsligum og/ella hóttað um harðskap. Tá ið tað frættist, at fráfarna landsstýrið hevði játtað kr. 200.000 (fíggarlóg 1989) til slík endamá, kom gongd á. Ein áhuga-bólkur vendi sær til landsstýrið og boðaði frá, at ætlanir vóru at stovna eitt kvinnuhúsfelag.

Áhugabólkurin innkallaði til stovnandi aðalfund í Mettustovu. Orsakað av veðrinum vóru fleiri áheitanir um at útseta fundin, men hetta bar ikki til, tí sunnudagur var og tá fundurin skuldi setast kl. 14 - samstundis sum tíðindasendingin fór í luftina, vóru fólkiní allarhelst farin heim-anífrá.

»Nú var bert eftir at bíða

til klokkan varð 14 og vóna, at onkur kom. Itt var at meta um hvussu nógv!!! Kanska 10 ella 20, ella kundi tað hugsast, at Mettustova var ov lítið? Vit vóru allar ovfarnar, tí klokkan 14 var ein javnur streymur av konufólki í øllum aldri og ymsa staðni frá. Til alla lukku rúmaðust øll 85 konufólkini í Mettustovu, hóast onkur teirra mátti standa. Soleiðis stóð at lesa í tíðarritinum Kvinnutíðindi nr. 1-2, 1989.

Fundurin varð settur kl. 14.15 og allar vóru sera ágrýtnar og orðaskiftið gekk væl. Uppskotið um viðtøkurnar vóru samtyktar. Endamálsgreinin hjá Kvinnuhúsfelagnum ljóðar soleiðis: »Gerast skal arbeiddi, sum miðar imóti at styrkja støðu kvinnunar og at styrkja sjálvkenstu og sjálvsábyrgd hennara, so hon í størri mun sjálf fær styrki at ráða og taka avgerðir yvir egna lívi sínum«. Áðrenn loknan fund vóru neyðugu nevndir sett-

ar á stovn. Fyri Kvinnuhúsfelagið vóru valdar hesar: Jane Hoydal, Vilgerð Astridardóttir, Petricia Christiansen, Birita Olsen og Winny í Pæturstovu. Eykalimir vóru: Karolina Petersen og Áse Olsen.

Felagið fekk navninið »Kvinnuhúsfelagið«, tí ætlanir vóru at stovna eitt fjølbroytt virkishús fyri kvinnur, har ein kreppumiðstöð eisini skuldi húsast.

Kvinnuhúsfelagið hevur enn ikki havt orku til at seta á stovn virkishús fyri kvinnur, men Kreppumiðstöðin varð sett á stovn tann 1/10-90 í leigaðum hølum hjá KFUM, har hon húsast enn. Síðani januar 1991 er møguleiki at fáa ráðgeving av ávikavist grundfrøðingi, sálarfrøðingi, sosialráðgeva og lögfrøðingi, og síðan 1992 hevur verið bjóðað lutteka í sjálvhjálparbólki við fjølbroyttum evnum.

Kvinnuhúsið er í dag eitt friðskjól fyri kvinnur og børn teirra, ið eru fyri harðskapi - sálarligum, kropsl-

ligum og/ella hóttað um harðskap; men somuleiðis ein skái, har veitt verður hjálp til sjálvhjálp, endurbýggjan av mistum sjálvsáliti og stuðul til kvinnur við svárum livimáta.

Kvinnuhúsfelagið, sum rekur Kvinnuhúsið, er grundað á sjálvboðið arbeiði. Limatalið er í løtuni 122. Av hesum hava umleið 40 átiðst sær tað neyðuga arbeiðið fyri at reka Kvinnuhúsið. Øll, sum eru knýtt at Kvinnuhúsinum, hava tagarskyldu.

Felagið hevur limafund triðja hóskevöld í hvørjum mánaði, har ymisk evni eru á skránni, sum hava samband við hvat hendir í samfelagnum innan áhugamál Kvinnuhúsins. Felagið hevur mest sum á hvørjum ári bjóðað einum útlenskum gestafyrlesara til Føroya at halda fyrilestur. Seinasti gestafyrlesari var hin víðagitni danin, rithøvundin og sosialráðgevin Tine Bryld, sum eisini helt fyrilestur fyri almenninginum.

Motorpassaraprógv í Klaksvík

Fríggjadagin í farnu viku finga 8 motorpassarar prógv á Tekniska Skúla í Klaksvík.

Eftir ein steðg í 7 ár, hevur skeið í motorpassing verið á Tekniska Skúla í Klaksvík seinastu 2 árin. Skúlagongdin er fílt slakar 6 mánaði. Prógvvið gevur rættindi til at passa motorar upp til 1000 hk. Har afturat hava teir tikið brandskeið og trygdarskeið fyri sjófólk.

Í føroyska fiskiflotanum eru rættiliga nógvir maskinmenn, sum sigla við undantakslovi. Tað kemur tí væl við at hesi skeiðini, sum nøktta tørvin fyri ein stóran part av flotanum, eru tikin upp aftur.

Sum síður er, vóru eisini hesaferð latnar virðislønir til teir bestu næmingarnar. Fyrstu virðisløn fekk Hanus Hansen úr Norðdepli, hana læt Norðoya Sparikassi, og varð handað av sparikassastjóranum Jóanes Poulsen sjálvum. Aðru virðisløn, sum var latin av Felagnum Línuskip, fekk Sjúrdur Kjølbro úr Klaksvík. Ætlanin er at byrja aftur í august um góðkenning fæst frá avvarðandi myndugleik-um.

Louis Poulsen, Jógván Kári Poulsen, Jógván Josias Nysted, Klaksvík, Magnus L. Olsen, Hósvík, Hanus Hansen, Norðdepli, Kristian Gudmund Henrik-sen, Knútt Brandal og Sjúrdur Kjølbro, Klaksvík